

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Portugalia. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Królestwo Polskie. — Rosya. — Egipt. — Chiny. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 9. maja. Najjaśniejszy Pan raczył najwyższym własnoręcznie podpisanym dyplomem, Józefa Anacker, c. k. pensjonowanego majora wynieść najlask. do stanu szlacheckiego ze zaszczytnym przydomkiem „urodzony“ (Edler von) cesarstwa austryackiego.

Lwów, 9. kwietnia. Najjaśniejszy Pan raczył najw. własnoręcznie podpisanym dyplomem Ludwika Brand, c. k. kapitana 10go (teraz 21go) batalionu strzelców polnych, jako kawalera orderu ces. austr. żelaznej korony klasy III., stosownie do statutów tego orderu wynieść najlaskawiej do stanu rycerskiego cesarstwa austryackiego z przydomkiem *de Santa Lucia*.

Wiedeń, 14. maja. Dnia 15. maja 1851 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany XXXIV. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa, a mianowicie tymczasem tylko w niemieckim języku.

Zeszyt ten zawiera pod

Nro. 116. Rozporządzenie ministra sprawiedliwości z 12. maja 1850, stosownie do najwyższej uchwały z d. 12. maja 1851 z ogólnemi i szczególni postanowieniami o podziale kraju koronnego Siedmiogrodu pod względem sądowiczym.

Razem z tym zeszytem wyjdzie także *jedenaście zeszytów dodatkowych* z roku 1851 zawierający odnośne najuniziesze przedstawienie. Następnie będzie wydany i rozesłany CXX. i CXXIX. zeszyt z roku 1850 w halicko-rusko-niemieckim podwójnem wydaniu.

Nakoniec wydano dnia 14. maja 1850 CVII. zeszyt *w słowencko-niemieckim* i w *kroacko-niemieckim* podwójnem wydaniu.

Treść tych zeszytów podano już przy pierwszym ogłoszeniu.

Wiedeń, 15. maja. Dnia 16. maja 1851 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu XXXV. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa, a mianowicie tymczasem tylko w niemieckim języku.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 117. Rozporządzenie ministerium spraw wewnętrznych z d. 12. maja 1851, którem według najw. uchwały z d. 12. maja 1851 ogłoszono organizacyę politycznej administracyi Siedmiogrodu.

Sprawy krajowe.

Lwów, 17. maja. Dyrekcyja galicyjskiego zakładu dla ślepych ma sobie za obowiązek, szlachetny czyn JWielm. Kajetana hr. Karnickiego, który sumę 400zlr. m. k. z obowiązkiem placenia procentów dla tegoż zakładu zapisał i na dobrach swoich zabezpieczył, tudzież sp. Weroniki z hr. Karnickich hrabiny Komorowskiej, która w testamencie swoim sumę 1000 zlr. listami zastawnemi galicyjskiemi także dla tegoż zakładu legowała, z wyrazem głębokiego uczucia wdzięczności do powszechnej wiadomości podać.

(Sprawozdanie giełdowe z dnia 15. maja.)

Wiedeń, 16. maja. Moralny wpływ jaki wywarły narady odbywające się w radzie państwa na kursa komptantów i dewiz, trwa jeszcze ciągle, a codzienne ich spadanie okazało, jakie masy zagranicznych wexłów, srebra i złota przychodzą na sprzedaż. Najtrwożliwsi przedtem, cisną się teraz do sprzedaży, by schwyć jeszcze ile możności jak najwyższą lażę. To jest w obecnej chwili rezultatem w Wiedniu. Ze i na prowincyach ukryte skarby koniecznie wyjść muszą na jaw, to niepodlega żadnej wątpliwości, a gdy dopiero tam mniejsi i więksi kapitaliści i właściciele ziemscy przyjdą do poznania, że jeżeli teraz niesprzedadzą tedy za swoje srebro i złoto nawet może i procentu za upłynione cztery lata niezyskają, natenczas napływające tylko ztamtąd zlecenia sprzedaży same przez się wystarczą do zniżenia kursów znowu o znaczną ilość. Skutek jaki tą razą poprzeda środki finansowe, dowodzi, jaką (nieznając ich jeszcze) publiczność w nich pokłada ufność, a gdy wejdą w życie, wtedy potrzeba im będzie usunąć najwięcej agio 10 do 12%.

Co do samych interesów, stały do dnia wczorajszego wexle na Londyn 12,18 i bardzo szukano kupujących aż do końca, mimo tę

okoliczność, że gorszy pokup wexłów na Paryż z początku wywołał stałsze ceny. Złoto zbywano chętnie po 128, a srebro po 125. Mała różnica między złotem a srebrem ztąd tylko pochodzi, że srebro stosunkowo do złota jeszcze zbyt wysoko stoi, wnet jednak przywróci się zapewne znowu należyta równowaga.

Papiery państwa były bez różnicy bardzo poszukiwane a mianowicie: 5% po 96 $\frac{1}{4}$ — $\frac{3}{8}$, 4 $\frac{1}{2}$ % po 84, losy z r. 1839 po 119 $\frac{1}{2}$, a z r. 1834 po 205.

Z pomiędzy papierów przemysłu najwięcej fluktuacyi doznały akcyje bankowe. Z początkiem tego tygodnia stały 1266, w przeciągu dwóch dni spadły na 1190, lecz podniosły się wczoraj znowu na 1240. Akcyje kolei północnej, ulubione przedmioty naszej spekulacyi giełdowej podskoczyły znowu na 131 $\frac{1}{2}$ i zdaje się że pomyslny wykaz zeszłego miesiąca równie jak zadłużenie contreminy przyczynią się do wypędzenia ich jeszcze więcej w górę. (L. k. a.)

(Wiadomości potoczne z Wiednia.)

Wiedeń, 15. maja. Otrzymałmy niemylną wiadomość, że wkrótce ogłoszona będzie *polityczna organizacya administracyjna w kraju koronnym Siedmiogrodzie*. Na czele administracyi stoi namiestnik. Kraj podzielono na pięć obwodów: kraina saska, tudzież obwody Karlsburg, Klauzenburg, Dees i Marosz-Wazarhely. Prezydent obwodowy zatrzymuje i nadal dawny tytuł hrabi narodowego. Zakres działania politycznych zwierzchności administracyjnych nie różni się od podobnego w innych krajach koronnych. Dla zaprowadzenia nowej organizacyi utworzona będzie osobna komisya, mająca działać wspólnie z komisją sądowiczą.

— Dla zaszytych wątpliwości wyszło rozporządzenie tej treści, że każdy przez żandarmeryę przystawiony zbieg wojskowy uważany ma być jako schwytyany przez osoby wojskowe, zaczem wypłacenie oznaczonej w tym względzie „taglii“ nastąpić ma nawet i wtenczas, chociażby ten lub ów żandarm o nią wprost się nie upominał.

— Rozstrzygając zaszytą wątpliwość: „czyli wymiar kary oznaczonej §. 9. prowizorycznej ustawy o myśliwstwie z 7. marca 1849 za przekroczenie przepisu zawartego w §. 7. tej ustawy, według którego każda gmina obowiązana jest wydzierzawiać myśliwstwo swoje albo nierozdzielnie, lub przez własnych łowców wykonywać — należy do kompetencyi zwierzchności administracyjnych lub do sądów karnych?“ — rozporządziło ministerium sprawiedliwości w porozumieniu się z ministerium spraw wewnętrznych, tudzież krajowej kultury i górnictwa, iż z uwagi, że §. 9. pomienionej ustawy pozostawia pieczołowitość względem zachowywania tych przepisów wyraźnie zwierzchnościom administracyjnym, zaczem i wymiar kary za przekroczenia tego rodzaju należy do kompetencyi administracyjnych zwierzchności a nie do sądów karnych, i że postanowienia odnoszące się do sprawy zaprowadzenia ustawy o myśliwstwie nie mają z karną procedurą weale żadnej styczności.

— Ministerium handlu, rękodzielnictwa i publicznych budowli postanowiło zaprowadzić niektóre zmiany w porządku jazdy wagonów na kolei żelaznej w kierunku z Wiednia do Pragi, Drezdna i odwrotnie; w kierunku z Wiednia do Oderbergu i odwrotnie; w kierunku z Wiednia do Pesztu; z Wiednia do Lublany. Zmiany te nastąpić mają w tej myśli, ażeby z jednej strony przez odpowiednie skombinowanie dalszego ciągu jazdy z Drezdna i Oderbergu przyspieszyć ją ile możności, a z drugiej strony, ażeby przybywanie pocztowych pociągów mogło się odbywać w Wiedniu bez żadnej straty czasu i z uchyleniem wszelkiej zwłoki w wyładowaniu przesłanych do Wiednia towarów, a w końcu, ażeby pociągi północnej i południowo-wschodniej kolei żelaznej mogły się schodzić w Wiedniu równocześnie, a przychodzące koleją północną korespondencye przeznaczone w strony południowe, mogły być natychmiast i bezpośrednio dalej przesłane. Nowy ten porządek jazdy parowej ma wejść już z dniem 15. maja r. b. w wykonanie.

— Z odbytych przez wiedeńską izbę handlową obrad okazało się, że zamierzona wystawa przemysłowa w Wiedniu zamiast roku 1852 nastąpić może dopiero r. 1853. Dały się przytem słyszeć szczere życzenia, izby wystawa ta niezoostała wyłącznie tylko austryacką, lecz raczej niemiecko-austryacko-średniowłoską. Wysokie ministerium handlu zdaje się ku temu planowi nakłaniać, jak to wnosić można z przedłożonych w tej mierze przedstawień.

— *Oesterreichische Reichszeitung* pisze: Teraz jest już giełda prawie przekonana, że rząd niepoprzestanie na pojedynczych reformach, lecz ustanowi system i zarazem rozpocznie operacyę, których ostatecznym celem jest ukonsolidowanie bieżącego długu państwa i usunięcie agio od srebra.

Znaczne polepszenie waluty wywołane jedynie tem zapatrywaniem się na tę sprawę, że chociaż żadnych jeszcze nie przedsię-

wzięto środków, a czynności i uchwały komisji finansowej nie doszły do wiadomości publicznej, dowodzi najlepiej, jak wielkie zaufanie pokłada publiczność w to zgromadzenie i jak mocno jest przekonana, że będzie umiała należycie osądzić i ocenić przedłożone mu wnioski.

(Wykazy o handlu Austrii z zagranicą na rok 1849.)

Wiedeń, 14. maja. Dyrekcya statystyki administracyjnej w ministerstwie handlu ogłosiła wykazy o handlu Austrii z zagranicą na rok 1849. Wykazy te wyszły w sporym tomie in folio ozdobionym taką dokładnością i elegancją, jakimi się odznaczają wszystkie roboty nadwornej drukarni państwa.

Jakkolwiek rzeczony wykazy niepodają dokładnego obrazu czynności handlowej cesarstwa austriackiego w obec państw zagranicznych — towary, które z zagranicy przywożono do Lombardyi, Wenecyi, Węgier wraz z województwem serbskiem i temeskim banatem, tudzież do Kroacji, Sławonii, Siedmiogrodu i pogranicza wojskowego, lub złota za granicę wywożono, nie są wyszczególnione w tych wykazach — podają jednak pocieszający dowód, że nawet straszne wstrząśnienia lat ostatnich niezdolały zachwiać podstawy komercyjnego życia Austrii. Porównując bowiem rezultaty handlu austriackiego z roku 1849 z rezultatami roku poprzedzającego, okazuje się w handlu z zagranicą na rok 1849 pomnożenie wartości w przywozie o 4,366,479 złr., a przy wywozie o 13,095,023 złr. m. k.

(Stan rzeczy w Lombardyi.)

Medyolan, 9. maja. Od dłuższego już czasu panuje tu zupełny brak wszelkiej nowości politycznej. Jestto znakiem pocieszającym, o ile się z niego okazuje, że małe niepokoje, które z początku kwietnia zaszyły w niektórych miastach Lombardyi niepociągły za sobą większych skutków, a rozmaite obawy w końcu zeszłego miesiąca okazały się bezzasadnymi. Przedmiotem rozmowy codzienniej i codziennych trosk ludności, mianowicie właścicieli gruntowych, którzy w tym rolniczym kraju koronnym wielką i ważną stanowią część, jest pogoda; z nią bowiem łączy się nadzieje i obawy tysięcy ludzi, gdyż w tych dniach decydująca jest pora, kiedy małe gasieniczki jedwabnicze z jajka wychodzą i świeżym liściem morwowym żywić się poczynają. Dotychczas niema tu jeszcze zupełnej wiosny, mamy tu jeszcze prawdziwe chwile marcowe przy prawie ciągle pochmurnem niebie i codziennych niemal grzmotach, blizkie góry prowincyi Bergamo i Como są jeszcze pokryte śniegami. — Słychać, że kilka familli królewskich zamysła spędzić lato nad wspaniałym jeziorem Como, król Wirtembergski chce jak słychać nabyć pięknie położone wille Balbianello i Balbiano, w której ostatniej przed kilkoma laty przepędził jesień, i król belgijski układa się względem kupna romantycznej wili Gialia położonej u podnóża gór Bellagio, w najpowabniejszym miejscu jeziora. (*Lit. kor. austr.*)

(Kurs wiedeński 17. maja 1851.)

Obligacje długu państwa 5% — 96³/₁₆; 4¹/₂% — 84³/₁₆; 4% — —. 4% z r. 1850 —; 3% —; wylosowane 4% —. Losy z r. 1834 —; z r. 1839 — 297¹³/₁₆. Wiedeński miejsko bank. 2¹/₂% —. Akcje bankowe —. Akcje kolei północ. 1307. Głognickiej kolei żelaznej —. Odenburg. —. Budwejskie — Dunajskiej żeglugi parow. —. Lloyd —. Listy galicyjskie —.

Portugalia.

(Depesza telegraficzna.)

Oporto, 4. maja. *Saldanha* z władzą prawie dyktatorską, posuwa się ku Lizbonie. Wszczęty tam rokosz nie powiódł się. Król powrócił 3go do Lizbony. (*Br. Z.*)

Anglia.

(Sprawy parlamentu.)

Londyn, 10. maja. Lord *Lyttelton* przedłożył wczoraj dwie petycje z kolonii Vandiemen, przeciw przystawieniu złoczyńców. *Arcybiskup Dubliński* korzystając z tej sposobności, zwrócił uwagę izby na zaprowadzony niedawno w Irlandyi doskonały system penality. Lord *Grey* nadmieniał, że kolonia Vandiemen zawdzięcza dotychczasowemu penalnemu systemowi swoje powstanie, a przeto bardzo niesłusznie protestuje teraz przeciw temu, i na kraj macierzysty chce zwać wszystkie ciężary, odniosłszy przez aresztantów tyle korzyści. W dalszej dyskusyi, która nie wydała jednak żadnego rezultatu, mieli udział: Książę Argyll, Biskup z Oxford tudzież lordowie Monteagle i Woodhouse.

(Wiadomości z Przylądka Dobrzej Nadziei.)

Z przylądka *Dobrzej Nadziei* nadeszły wiadomości po dzień 4. kwietnia. Co do głównej rzeczy zostaje tam dotąd jeszcze wszystko *in statu quo*; Sir Harry Smith stoi na granicy, a znaczne wojsko Kaffrów pod bronią. W dzień zdobycia twierdzy Armstrong 22. lutego, poniósł oddział wojska kolonialnego na północno-wschodniej granicy pod „Wüttebürgen“ klęskę, a to przez zdradę, jak zapewniają dzienniki angielskie. 9 ochotników angielskich, 11 Hotentotów i 8 Fingoes poległo na plaцу; omal, że cały korpus nie był porażony na głowę. Inne małe utarczki wypadły pomyślniej dla Anglików, ale jak się zdaje, mieli oni w nich zawsze numeryczną przewagę. Dnia 19. marca stończyli Anglicy w liczbie 2500 ludzi z licznym hufcem Kaffrów między twierdzami White i Hare potyczkę, w której Anglicy odnieśli zwycięstwo i 40 do 50 Kaffrów zabili; pojedyncze morderstwa i rabunki na granicy wydarzają się bardzo często. Wódz angielski przybrał taktykę nie pozostawiania na równinie, lecz posuwając się naprzód, zajmować zawsze wzgórze, i tak pędzić przed

sobą Kaffrów. — Poraz pierwszy odbyła się w tym kraju wystawa sztuk pięknych; wykaz katalogu zawierał około 600 numerów.

Francya.

(Posiedzenie zgromadzenia narodowego z d. 12. maja.)

Paryż, 12. maja. Zgromadzenie narodowe zawiodło na dzisiejszem posiedzeniu znowu oczekiwania partyi fuzyonistów. Wybięranano nowe biuro izby. Pan Dupin znowu został wybrany prezydentem większością 350 głosów pomiędzy 478 głosujących. Widac z tej liczby, że część lewej strony nie głosowała i w rzeczy samej nieotrzymał p. Michel (de Bourges), który zwykle ma za sobą głosy góry, żadnego głosu przy dzisiejszym wyborze. Lewa strona głosowała dziś tylko za panem Mathieu (de la Drome), który otrzymał 85 głosów.

Dopiero przy mianowaniu wice-prezydentów doświadczały stronnictwa sił swoich i przy tej sposobności można było widzieć, w jaki sposób odbywa się fuzya w łonie stronnictwa umiarkowanego. Niezgodą była tak wielka, że na czterech wice-prezydentów, których miano obrać, jeden tylko generał Bedeau został na powrót wybrany. Względem wyboru trzech innych niemożna się było dziś porozumieć, jutro przeto nastąpi nowe głosowanie. Pytanie czyli się jutro powiedzie fuzya. Spodziewają się tego; lecz z trudności, jakie napotyka w tak drobnych kwestyach, wnosić można o ile większe przeszkody przyjdzie jej przewyciężyć w kwestyi większej nierównie wagi.

Dwa fakta zwracają w tej chwili na siebie powszechną uwagę: opozycya coraz wybitniejsza partyi legitymistycznej przeciw prezydentowi republiki i agitacya odbywająca się przeciw ustawie wyborowej z dnia 31. maja.

(*Ind.*)

(Początek francuska z dnia 10. i 11. maja.)

Paryż, 10. maja. Poseł portugalski miał wczoraj wieczór długą konferencyę z ministrem spraw zagranicznych.

W *Assemblée nationale*, organie Guizota czytamy: „Hrabia Dietrichstein, który aż do wypadków w roku 1848 tak zaszczytnie piastował godność austriackiego posła w Londynie, bawi od dwóch dni w Paryżu. Podróż tego dyplomaty ściera się, jak mówią, do projektu przystąpienia nie niemieckich prowincyi monarchyi austriackiej do niemieckiego związku.

— Według *Bulletin de Paris*, który twierdzi, że dobrze jest zawiadomiony, nadszedł przed dwoma dniami do pewnej znakomitej tutejszej osoby list od księcia Joinville, w którym książę jak najdokładniej oświadcza, że ani on, ani książę Nemours, ani Aumale nie dadzą do fuzyi swojego przyzwolenia.

— Członkowie zgromadzenia narodowego zbrali się wczoraj w wydziałach, dla obrania na wniosek pana Chapot komisji do rozpoznania petycji. Do tej komisyi obrano także dwóch członków góry, panów Pascal Duprat i Laurent, (de l'Ardèche). Ci obadwaj, równie jak Emanuel Arago, Michel (de Bourges) i Detours powstawali na ten wniosek tak co do zasady, jak i co do szczegółów. *Mathieu* (de la Drome) chciał obowiązek rozpoznawania podpisanych petycji na właściwych burmistrzów włożyć, przezco by łatwo fałszywe podpisy odkryć można. Członkowie większości zgadzają się z tem w ogóle. Odilon Barrot chciał tylko, aby sposób kary i wykaz pobytu odmieniono. Nie widzi on żadnej nieprzyzwoitości w petycyach mas o kwestyach politycznych. *Vatissier* żąda, aby także rodzaj i wiek podpisanych był potwierdzony. Niektórzy członkowie chcieli, aby urzędnikom wszelki udział w petycyach zakazano. Żwawe zarzuty wywołał punkt, aby ten, co swój podpis legalizować daje, za wszystkich innych był odpowiedzialnym. Komisya przychyliła się do wniosku pana Chapot w większości.

— Wielu oficerów gwardyi narodowej w Grenoble poszło za przykładem swego pułkownika i podało się do dymisyi. Sądzą powszechnie, że tamtejsza gwardya narodowa rozwiązana będzie.

— Minister spraw wewnętrznych dał prefektom upoważnienie zgromadzać się w wyznaczonych miastach departamentowych dla naradzenia się nad środkami, jakie w terażniejszym składzie rzeczy przedsięwziąć należy.

— Wczoraj wieczór o godzinie ósmej 55. minucie nadeszły tu po pierwszy raz z Wiednia kursa ekspedywane o czwartej godzinie tegoż samego dnia. A więc depesza odbyła drogę z Wiednia do Paryża w czterech godzinach 55 minutach.

Paryż, 10. maja. Stowarzyszenie legitymistyczne przy ulicy „Rue Rivoli“ nie zajmowało się na wczorajszym posiedzeniu kwestyą rewizyi, ponieważ ani Berryer ani Fattoux nie przyszli na posiedzenie. Naradzano się nad kandydatami przy nastąpić mającym wyborze biura izby prawodawczej. Kandydatami byli: Dupin, na prezydującego; Benoist d'Azy (Rue Rivoli), Vitel (Rue de l'Université), Bedeau (Tiers parti), Lacrosse de Malleville (Pyramides), na wice-prezydentów. — Przy końcu dzisiejszego posiedzenia zgromadzenia narodowego dowiedziano się, że p. Malleville odstąpił od kandydatury na wice-prezydenta izby. Heeckeren, gorliwy zwolennik pałacu niema widoków być znowu obranym sekretarzem. (*P. S. A.*)

— 11. maja. Tajny radzca Kisseleff doręczył prezydentowi republiki pismo, mocą którego J. M. Cesarz Mikołaj uwierzytelnia go w nadzwyczajnej misyi, i porucza mu kierunek rosyjskiej ambasady w Paryżu. Członek ambasady Vogué przybył tu z depeszami francuskiego ambasadora Castelbajac z Petersburga.

Ze 161 oficerów gwardyi narodowej w Grenoble podało się 101 do dymisyi, poczem generał Patroneaux kazał odebrać broń całej gwardyi narodowej tego miasta.

Sześciu młodych oficerów armii tureckiej przybyło do Paryża, z kąd odjadą do szkoły artylerji w Metz dla wydoskonalenia się w swojej broni. (P. S. A.)

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 13. maja, 8 godz. wieczór. W departamencie *Gard* zaszły niepokoje; powód do nich nie był politycznej natury. Przywołane wojsko natarło na tłumy bagnietem. Spokojność przywrócona.

Paryż, 14. maja, 8 godz. wieczór. W zgromadzeniu narodowym odpowiadał minister spraw wewnętrznych *Faucher* na interpelację względem zajść w departamencie *Isère*, uchylecia burmistrza i rozwiązania gwardji narodowej. — Następnie przyjęto dzienny porządek znaczną większością. — Dzisiaj wyprawili fuzyoniści wielką ucztę, na którą zaproszono także generała *Changarnier*. — Ze strony ministerjum zaprzeczono wieściom, jakoby do Paryża miano powołać 14 pułków. (Br. Ztg.)

Włochy.

(Odezwa do składki na wybudowanie katolickiego kościoła dla Włochów w Londynie.)

Rzym, 1. maja. Prefekt propagandy, kardynał *Franzoni*, wydał dziś odezwę do całego chrześcijaństwa włoskiego, i wzywa w niej do składki dla projektowanego katolickiego kościoła dla Włochów w Londynie. Z tym kościołem, który na życzenie Ojca świętego ma być nazwany według księcia Apostołów *ś. Piotra*, ma być także połączony naukowy zakład dla chłopców i dziewcząt, który podobnie jak kościół poddany jest pod dyktando własnej, w Rzymie zaprowadzonej kongregacji. Za wstęp do tego mającego się wybudować kościoła nie będzie się płacić jak w kościele angielsko-katolickim; nawet dla cudzoziemców będzie bezpłatnie stać otworem.

(Medal na pamiątkę uroczystości *ś. Piotra*.)

Rzym, 2. maja. Na uroczystość *ś. Piotra*, biją zwykle w Rzymie medal, który jakowy czyn papieskiego rządu przedstawia. W tym roku jedną stronę medalu miał zdobić wizerunek *Grzegorza Wielkiego*, który posłał mnicha *Augustyna* z krzyżem do Anglii, ale przy wzburzeniu, które tam panuje, uznał Ojciec święty, że ten symbol dla restauracji namienionej dycezyi nie jest stosowny, i kazał zamiast tego przedstawić wspianą most znajdujący się między *Aricia* i *Albano* na gościńcu z Rzymu do *Neapolu*. Równocześnie z konkordatem z *Toskanią* i *Hyszpanią* pracują także nad konkordatem z *Parmą*. Te konkordaty mają zamiar zjednać większą dla kościoła swobodę.

— Między dawniejszym rzymskim i nowo zaprowadzonym towarzystwem bankowym kościelnego państwa powstało nieporozumienie, ponieważ akcyonaryusze, którzy niedawno wstąpili, nie chcą uznać niektórych operatów dyrektorów tego zakładu, mającego się połączyć z nowym towarzystwem bankowym.

— Mówią o zgromadzeniu nowej nuncjatury przy rządzie meksykańskim, gdzie dotychczas nie było żadnej specjalnej reprezentacji kuryi papieskiej. *Msg. Besi* z *Werony*, dawniej misjonarz w *Chinach*, miał przybyć do *Buenos Ayres*, jest on nadzwyczajnym posłem papieskim i wizytatorem apostolskim przy republice argentyńskiej. Terazniejszy nuncjusz przy dworze bawarskim, *msg. Sacconi*, uchylił się dla poratowania zdrowia, i będzie zastąpiony przez *msg. Belgrado* z *Udine*. — Zajścia między akcyonaryuszami dawnego i nowego rzymskiego banku są zupełnie załatwione. Ojciec święty, dla ułatwienia czynności ministerstwa finansów, pozwolił znowu na zaprowadzenie posady trzeciego substytutu komisarza, wybór padł na prokuratora tego kolegium, *dr. Alexio Alibrandi*.

(Poczta włoska.)

Turyń, 10. maja. Izba deputowanych zajmuje się obradami nad projektem względem podatku kredytowego przynoszącego pro wizye. Opozycja żądała suspensji obrad, bowiem kilku jej członków zyczyło sobie powziąć wprzód niektóre objaśnienia co do ustąpienia ministra *Landlu* z posady, a inni znów domagali się poprzedniczo dyskusji nad projektem finansowym, który dniem wprzód przedłożył był *hr. Cavour*.

Rzym, 8. maja. Nowo urządzony bank rozpoczął na swoje operacje najdalej 1go lipca, a tymczasem wypłacać będzie dawnymi asygnatami bankowymi.

Neapol, 3. maja. Nowe król. ułaskawienia kilku skazanych.

Genoa, 10. maja. Dzisiaj przybył tu władca *Czernogórski* z *Spezia*, i udaje się w dalszą podróż na *Turyń*, *Medyolan* i *Tryest*. (Lit. kor. austr.)

Niemce.

(Przybycie ks. *Schwarzenberga* i barona *Manteuffel*, tudzież innych ministrów niemieckich do *Drezdna*.)

Drezdno, 14. maja. Dzisiaj zrana o pół do 5tej przybył tu c. k. prezydent ministrów książę *Schwarzenberg* z *Wiednia*, a król. pruski prezydent ministrów baron *Manteuffel* o pół do 1 z *Berlina*. Obydwom zostawiono do dyspozycji królewskie powozy nadworne, w których ze dworca zjechali do król. pałacu. Przybyli tutaj także p. prezydent ministrów v. d. *Pfordten* z *Mnichowa*, z *Hanoweru* p. v. *Münchhausen*, z *Darmstadt* p. v. *Dalwigh*, z *Karlsruhe* baron *Rüdt*, z *Sztutgardy* baron *Neurath*, a w ogólności większa część panów ministrów, którzy byli obecni przy otworzeniu konferencji. — Z *Berlina* przybył ces. poseł p. *Prokesch-Osten*, z *Wiednia* król. bawarski poseł *hr. Lerchenfeld* i król. saski poseł p. *Konneritz*.

Na uczenie, którą minister spraw zewnętrznych baron v. *Beust*, wyprawiał na cześć prezydentów ministrów z *Austrii* i z *Prus*, znajdowała się także pewna liczba obecnych tutaj pełnomocników konferencyonalnych.

(Zamknięcie konferencji.)

Brezdno, 15. maja. Dzisiaj zrana o 10 godzinie zebrał się członkowie ministerjalnej konferencji w pałacu *Brylowski* na ostateczne posiedzenie plenarne, które trwało kilka godzin. O godzinie 4ej zgromadzili się w zupełnej gali po raz drugi na uroczyste konkluzyjne posiedzenie konferencji. Następnie odbyła się w król. zamku wielka ucztę, na której znajdował się *J. M. król*, panowie prezydenci ministrów i wszyscy pełnomocnicy konferencji, tudzież saski prezydent ministrów i zawierzycielni przy tutejszym dworze posłowie niemieckich dworów. (D. Z.)

(Księżna *Leuchtenbergska* †.)

Mnichów, 13. maja. Dzisiaj popołudniu rozstała się z tym światem księżna *Leuchtenbergska*. — *Ś. p.* księżna *Augusta Amalia* (najstarsza księżniczka-córka z pierwszego małżeństwa *ś. p.* króla *Maxymiliana Józefa* z *Bawaryi*, a zatem przyrodnią siostrą królowy *Pruskiej*) urodziła się 21. czerwca 1788, zaślubiona 14. stycznia 1806 z księciem *Eugeniuszem Beauharnois*, wówczas wice-królem włoskim, później księciem *Leuchtenberg* i *Biehstädt*. Owdowiła 21. lutego 1824. (N. Pr. Z.)

(Depesze telegraficzne.)

Frankfurt n. M., 15. maja, 7 godz. zrana. *Hrabia Thun* wprowadził na wczorajsze posiedzenie sejmu związkowego z wszelką ceremonią pruskiego posła na sejm związkowy pana *Rochow*, który 18. odjeżdża do *Warszawy*, lecz wkrótce ztamtąd ma powrócić.

Flensburg, 14. maja. Ogłoszono tu patent z dnia 10. maja, zawierający amnestję dla *Szlezewigu*. Wyłączonych z amnestyi jest 33 osób, między niemi księżęta *Augustenburg* z *famiłią*, *Beseler* i inni członkowie wyższego sądu. Reszta skompromitowanych ma podać ściśle sformułowaną prośbę o amnestję do króla. (B. Z.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 11. maja.)

Met. austr. 5% — 74¹/₂; 4¹/₂% —. Akcy bank. 1111 Sardyń. 35. Hyszpańskie 3% — 35. Polskie 500 L. 83³/₄.

Prusy.

(Król *Prus* w *Wrocławiu*.)

Wrocław, 15. maja. Jego królewska Mość przybył tu dziś po południu. (B. Z.)

(Król wyjechał z *Wrocławia*.)

Wrocław, 16. maja. Jego Mość król opuścił nas dzisiaj po południu i udał się w dalszą podróż do *Warszawy*. — W świecie Jego król. Mości znajdują się: *Rosyjski* generał *Benkendorf*, adjutant *v. Gerlach*, *v. Bonin* i *Blumenthal*, jenerałny lekarz sztabu *Grimm*, tajny radca gabinetu *Illairs*, szambelan *Schönig* i poczmistrz podróży *Balde*. Właśnie dowiadujemy się, że Jęj Mość królowa po otrzymanej smutnej wiadomości o śmierci Jęj królewicz. Mości księżny *Leuchtenberg* (wdowy) postanowiła nie jechać do *Warszawy*. Przeto Jego Mość Król sam uda się w dalszą podróż.

(Kurs giełdy berlińskiej z 15. maja.)

Dobrowolna pożyczka 5% — 105³/₄. Obligacje długu państwa —. Akcy bank. 94. Polskie listy zastaw. 93³/₄. Polskie 500 L. 83¹/₂ L. 300 L. 144¹/₄ L. *Frydrychsдоры* 13¹/₂. Inne złoto za 5 tal. 8⁵/₈. Austr. banknoty —.

Królestwo Polskie.

(Przybycie *JJ. C. K. Mości* do *Warszawy*. — Ułaskawienie. — Uwiadomienie ze strony *Sekr. Stanu*)

Warszawa, 14. maja. Dnia wczorajszego o godzinie 5¹/₂ wieczorem, Najjaśniejszy *Césarz* i król *JMC.* wraz z *Najjaśniejszą Césarzową* i królową *Jmci*, raczyli przybyć do miasta *Warszawy*. Krótko przed przybyciem *Najjaśniejszej Pani*, Jego cesarsko-królewskiej Mości raczyli wjechać do miasta, i udać się do Łazienek królewskich dla przyjęcia tamże *Najjaśniejszej Monarchini*. Po obu stronach nowego zajazdu, zebrała się licznie publiczność, dla powitania *Najjaśniejszych Państwa*, a wieczorem całe miasto zajaśniało rzesistą illuminacją, i na wielu domach ukazały się cyfry *JJ. CC. KK.* Mości. *Najjaśniejszy Monarcha* raczył przybyć w towarzystwie hrabięgo *Orłowa*, jenerał-adjutanta *J. c. k. Mości*. *JO.* książę feldmarszałek *Namiestnik królestwa*, na czele znakomitych osób wojskowych, miał zaszczyt przyjmować *Najjaśniejszego Pana* w Łazienkach królewskich, a *Najjaśniejszą Panię JO.* księżna *Namiestnikowa*.

W orszaku *Najjaśniejszych Państwa* przybyli z *Petersburga*: *Jenerałowie-adjutanci J. c. k. Mości* *Adlerberg* i *Apraxin*, *Wielki marszałek dworu* hrabia *Szuwałow*, i jenerał-major książę *Menszykow*, tajny radca *Mandt*, *leib-medyk*, i *freiliny* Jęj cesarskiej Mości, *Rauch*, *hr. Tyzenhausen* i *Nielidow*.

— *Najjaśniejszy Pan* przychylnie do przedstawienia *JO.* księcia *Namiestnika królestwa*, najmłodszy dozwolił raczył *Feliksowi Karpińskiemu* za przestępstwo polityczne w roku 1846 na lat 15 do robót w kopalniach zesłanemu, skrócić karę powyższą do lat trzech, jeżeli obecnym postępowaniem swoim i dobrym sposobem myślenia, zdołał w części przynajmniej zagładzić poprzednie przestępstwo.

— *Sekretarz Stanu* przy *Radzie administracyjnej Królestwa* na zasadzie otrzymanego zawiadomienia od dyrektora kancelaryi dyplo-

matycznej JO. księcia Namiestnika Królestwa, odezwą z d. 2. (14.) kwietnia r. b. oznajmił komisji Rządowej spraw wewnętrznych i duchownych, iż opłata Głietowa pobierana dotąd w Galicyi austriackiej od przybywających tamże starozakonnych z Królestwa wzajemnie, jak to uczynionem już zostało w kraju tutejszym, zupełnie przez Rząd austriacki od dnia 15. marca r. b. uchyloną została.

Rosya.

(Zamiar wyprawienia misji naukowej do Kameczatki. — Opisanie południowo-wschodniego Sudanu.)

„*Północna Pszczoła*“ donosi, że ces. petersburskie stowarzyszenie w sprawach kultury krajowej zamierza wyprawić naukową misję do Kameczatki i do innych wschodnich krajów wybrzeżnych. Młody hrabia Emeryk *Czapski*, rodem Polak i członek tej misji, zobowiązał się wypłacać na ten cel rocznie 5000 rubli przez półszosta lat.

Leon Cienkowski zwiedziwszy w towarzystwie pułkownika *Kowalewskiego* Afrykę aż do źródeł Nilu, wydaje teraz opisanie południowo-wschodniego Sudanu i zamieszkałych tam szczepów murzynskich. (Lit. kor. austr.)

Egypt.

(Wiadomość telegraficzna z Aleksandryi.)

Litog. kor. austr. z dnia 16. maja zawiera następujące telegraficzne doniesienie z Aleksandryi z dnia 9. maja: Kwestya tanzymatu zachodząca dotychczas między portą otomańską a Egiptem, jest pominiawszy niektóre nieporozumienia małej wagi, już zupełnie załatwiona. Porta żąda oprócz tego ustanowienie pewnego terminu służby wojskowej i zredukowania armii egypskiej na stan czynny 18,000 wojska, zapłacenia wszystkich do robót publicznych użytych indywiduów, zezwala zresztą na dalsze zatrzymanie robocizny. Chce oraz, aby się już skończyły osobiste niesnaski między członkami rodziny *Mechmeta Ali*, każdemu z nich ma być pozwolono obrać sobie według upodobania siedzibę w którymkolwiek miejscu. W Konstantynopolu ma się zebrać turecko-egypaska komisya dla uregulowania tych czterech punktów.

Chiny.

(Depesza telegraficzna.)

Hongkong, 29. marca. Rokozanin *Chiu Apoo* skazano na dożywotne wygnanie. Gubernator z *Manilla* powrócił z *Sulo*, z kąd wypędził zbuntowanego sultana, zabrawszy powstańcom 130 dział. (Lit. kor. austr.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Stanisławowskim.)

Stanisławów, 5. maja. Jak w Stanisławowskim prawie w żadnym obwodzie ceny cerealiów w drugiej połowie kwietnia tak bardzo się między sobą różniły, więc dla dokładności zamiast średnich podajemy szczegółowe ceny z Stanisławowa, Nadwórny, Tłumacza, Halicza i Buczacza przy każdym artykule po kolei: korzec pszenicy 22r.30k.—18r.—20r.—19r.—19r.30k.; żyta 16r.—13r.—16r.15k.—14r.—12r.30k.; jęczmienia 12r.30k.—12r.30k.—10r.30k.—12r.—9r.30k.; owsa 5r.30k.—5r.30k.—5r.15k.—5r.42k.—5r.; hreczki 10r.—0—8r.45k.—0—9r.30k.; kukurudzy 10r.—8r.45k.—10r.—12r.50k.—9r.45k.; kartofli 5r.30k.—6r.5k.—5r.15k.—4r.30k.; prosa tylko w Haliczu szredawano po 14r. Za cetnar wełny płacono w Stanisławowie 75r. Sag drzewa twardego 15r.50k.—6r.15k.—23r.45k.—11r.15k.—12r.30k., miękkiego 10r.—5r.—20r.—8r.—10r. Funt mięsa wołowego 9k.—9³/₈k.—7¹/₂k.—9k.—9¹/₂k. Garniec okowity 54k.—1r.20k.—1r.15k.—1r.10k.—40k. w. w.

(Olomuniecki targ na bydło.)

Olomuniec, 14. maja. C. k. namiestnictwo obwieściło, że zaraza na bydło w kraju koronnym Morawii już ustała, stałe sanitarniej rewizyi zostały zniesione, a targi i poboczne drogi do spędu

Wczoraj teatr był zapełniony; ale czego nie bywało, wielu załiko się na akustykę. Jednym muzyka wydawała się wrzaskliwą; drugim przynajmniej w pewnych chwilach, kiedy cug może jakiś powionął, głuchą; wielu nierozróżniało śpiewu od orkiestry. Ale w ogóle wszystko było wdzięcznie przyjętem, w pamięci, iż szło na korzyść ulubionej artystki p. *Anieli Szuszkiewicz*, i kompozycja była własnego utworu z tutejszych młodych miłośników muzyki p. *Władysława Madurowicza*. — Publiczność ceniąc usiłowania i chęci podniesienia konsztu, nie odmówi zapewne w przyszłą niedzielę (25.) zaszczyścić obecnością swoją przedstawienie nowej sztuki „*Rusinowska*“, pióra i układu p. *Ładnowskiego*, któremu dyrekcya w nagrodę pracy i zasług w publiczności, część dochodu z przedstawienia przeznaczyła.

znowu otworzone. Zaledwie jednak podano to obwieszczenie do publicznej wiadomości, a już ubiegali się spekulanci i przekupnicy o zakupienie całych stad galicyjskich wołów. Tego tygodnia weszło do Morawii przeszło 1000 sztuk wołów, lecz jeszcze na spędzie między Cieszynem a Lipnikiem zakupiono przeszło 700 sztuk, i w różne strony wysłano, najwięcej zaś do Wiednia, tak, że na targ tutejszy przybyło zaledwie 254 sztuk wołów łącznie już z przypędzonymi z okolic morawskich. Dla zapowiedzianej koncentracji wojsk w okolicy zakupywano woły z pośpiechem, i mimo cen podwyższonych uporano się na targu do 10tej godziny zrana. Niezakupionych wołów zostało tylko 40, para po 550 zł. w. w. Woły te były bardzo chude, a zatem cena ich przesadzona, bowiem obliczywszy ściśle, wypadł funt mięsa po 15 kr. srebr. Na targu opowiadano sobie, że pewien spekulant zakupiwszy 60 sztuk wołów, sprzedał je wkrótce potem, i zarobił na tém 400 złr. sr. Zysk jego jest oczywiście stratą publiczności. Inni spekulanci wyjechali aż do Bilska w zamiarze tańszego zakupu wołów. Podobne nadużycia wpływają bardzo niekorzystnie na ceny mięsa. Na targu wiedeńskim było tego tygodnia do 2300 wołów. (N. Z.)

Kurs lwowski.

Dnia 20. maja.

	gotówką		towarem	
	zlr.	kr.	zlr.	kr.
Dukat holenderski mon. k.	5	50	5	56
Dukat cesarski „ „	5	53	5	58
Półimperyal zł. rosyjski „ „	10	11	10	17
Rubel sr. rosyjski „ „	1	59	2	—
Talar pruski „ „	1	53	1	55
Polski kurant i pięciozłotówk. „ „	1	29	1	30
Galicyjskie listy zastawne za 100 zlr. „ „	85	50	86	13

(Kurs wekslowy wiedeński z 17. maja.)

Amsterdam 177 l. 2. m. Augsburg 128³/₄ l. uso. Frankfurt 128 l. 2. m. Genua 149 p. 2. m. Hamburg 187¹/₂ l. 2. m. Liwurna 124¹/₂ p. 2. m. Londyn 12-30. l. 2. m. Marsylia 150 p. 2. m. Paryż 148 l. Bukareszt 216. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 19. maja.

Hr. *Dzieduszycki Jan*, z *Sichowa*. — Hr. *Starzeński Józef*, z *Mogielnicy*. — PP. *Jędrzejowicz Sperał*, z *Głińska*. — *Domaradzki Ludwik*, z *Kołodziejowa*. — *Głowacki Feliks*, z *Kozówki*. — *Poten Fryderyk*, z *Łahodowa*. — *Nowosielski Ludwik*, z *Zborów*. — *Kunaszewski Demezy*, z *Brodów*. — *Udrycki Adolf*, z *Choronowa*.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 19. maja.

Hr. *Juliusz i Aleksander Dzieduszyccy*, do *Złoczowa*. — *Wierzchowski Edgar*, do *Pleśnian*. — *Kłodziński Adam*, do *Parchacza*. — *Grochowalski Antoni*, do *Brzeżan*. — *Głowacki August*, do *Grzędy*. — *Smarzewski Seweryn*, do *Tułkowiec*. — *Udrycki Adolf*, do *Choronowa*.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 19. maja.

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zr.	27 10 7	+ 10 °	+ 13 °	zachodni	pochm. deszcz
2 god. pp.	27 10 10	+ 12,5 °	+ 9 °	„	„
10 g. w.	27 11 2	+ 9 °		wschodni	„

TEATR.

Dziś: przedstawienie niem.: „*Gervinus, der Narr von Untertersberg*.“

Jutro: dramat polski: „*Gabriela de Belle-Isle*.“

Wkrótce otrzymamy we Lwowie nowe dzieło wydane w Warszawie z polecenia JO. księcia Namiestnika królestwa, pod tytułem: „*Spis szlachty królestwa polskiego*.“ Dzieło to obejmuje listę alfabetyczną wszystkich osób, które udowodniły szlachectwo przed ogłoszeniem prawa z roku 1836 nabyte, jako też i te, które po ogłoszeniu tegoż prawa Najmilościwiej mają sobie nadane, również osoby tytułami honorowemi zaszczycone. Na czele zaś zamieszczona jest krótka informacja o dowodach szlachectwa i sposobie rozpoznawania onych, jako też dokładne objaśnienie dla osób pragnących przedsięwziąć legitymację, przezco dzieło to staje się bardzo pożytecznem, i zapewne zyska przychylne przyjęcie; zaleca się nadto, pisze dziennik *Warszawski*, dobrym drukiem i przystępną ceną rubl. sr. 1 za egzemplarz. Wydane z polecenia, przy ogólnem zebraniu warszawskich departamentów rządzącego Senatu, każdy egzemplarz opatrzony jest pieczęcią rządową.